

domowej – przygotowaniu do lekcji,

- częste rozmowy z dzieckiem o jego problemach, rozwijanie jego mocnych stron, talentów, zainteresowań (może jest utalentowanym matematykiem, ma zdolności artystyczne, sportowe).

Jakie zajęcia potrzebne są dyslektykowi?

We wczesnych latach nauki, nawet w przedszkolu szczególnie wskazane są zajęcia doskonalące rozwój psychomotoryczny, czyli planowe ćwiczenia i zabawy ruchowe. Jednocześnie polecany jest udział w zajęciach korekcyjno-kompensacyjnych, czyli tzw. reedukacji. W dalszych latach nauki zalecane są dodatkowe ćwiczenia doskonalące czytanie oraz ćwiczenia ortograficzne. Wiele ćwiczeń uczeń dyslektyczny może wykonywać sam w domu. Terapię dziecka z dysleksją wspierają takie metody jak: gimnastyka mózgu, integracja sensoryczna, metoda psychomotoryki, zajęcia łagodzące stres.

Po co uczniowi opinia o dysleksji? Czy warto się o nią starać?

Głównym celem wydania tej opinii jest pomoc w przezwyciężeniu trudności. W żadnym razie opinia nie służy zwolnieniu ucznia z pracy nad jego trudnościami. Dzięki szczegółowym zaleceniom zawartym w opinii rodzice i nauczyciele i sam uczeń dowiadują się, w jaki sposób pracować. Dzięki opinii szkoła ma możliwość dostosować warunki nauki i sprawdzania wiedzy do potrzeb i możliwości ucznia dyslektycznego. Informacje o dysleksji nie są umieszczane na świadectwach szkolnych, zaświadczeniach komisji egzaminacyjnych.

Jak i gdzie zdobyć więcej informacji o dysleksji?

- publikacje Marty Bogdanowicz np. „Uczeń z dysleksją w domu”, „Specyficzne trudności w czytaniu i pisaniu”
- strona internetowa Polskiego Towarzystwa Dysleksji - www.ptd.edu.pl
- biblioteka szkolna z katalogiem pozycji poświęconych dysleksji
- szkolne konsultacje dla rodziców prowadzone przez reedukatora

Czy są jakieś pozytywne strony bycia dyslektykiem?

Badania wykazują, że ludzie dyslektyczni mogą mieć dominującą prawą półkulę mózgową. Odpowiada ona za twórcze podejście do życia. Stąd być może wiele wybitnych osobistości było dyslektykami.

Albert Einstein – laureat Nagrody Nobla,
czy **Tom Cruise**, amerykański aktor –
to też dyslektycy.

DYSLEKSJA...

O co pytają rodzice?

Co to jest dysleksja?

Z dysleksją jest tak jak z plecakiem. Bez niego idzie się lekko, z nim trudniej. Plecak, który nosi dyslektyk może być lekki, średnio obciążony lub bardzo ciężki. Pomaganie dziecku z dysleksją możemy porównać do wyjmowania ciężarów z plecaka. Gdy plecak będzie lżejszy, dziecku będzie łatwiej.

Czy dysleksja jest chorobą?

Nie, dysleksja to nie choroba, to **problem**. Definiuje się ją jako **specyficzne problemy w uczeniu się**. Chorobę się leczy, nad dysleksją się pracuje.

Co to znaczy specyficzne problemy?

To znaczy, że mogą występować trudności w nauce czytania np.: wolne tempo odczytu, słaba technika, gubienie liter, przekręcanie wyrazów i jest to niezależne od ogólnych zdolności osoby. Problemy te dotyczą dzieci z normą intelektualną.

Czy dysleksja pojawia się nagle w związku z rozpoczęciem nauki w szkole?

Nie, dyslektykiem rodzimy się i jesteśmy dyslektykiem, gdy mamy 2 lata, 3 lata, 10 i 70 lat. Wiele objawów dysleksji ujawnia się, gdy zaczynamy naukę w szkole.

Co wywołuje dysleksję?

Rozpoznano już kilka czynników warunkujących dysleksję, wśród nich: czynniki genetyczne, hormonalne, organiczne.

Na czym polegają trudności dzieci z dysleksją?

Główna trudność polega na tym, że uczeń osiąga niewspółmierne wyniki szkolne w stosunku do swoich możliwości i wysiłku włożonego w pracę np.: długo trenuje technikę czytania, a nie jest w stanie czytać szybko i bez błędów.

lub czyta sprawnie w specjalnych ćwiczeniach, ale umiejętność ta nie przenosi się na inne teksty, gazety, książki.

Dyslektyk może mieć problemy z poprawnym zapisem, myli litery, popełnia liczne błędy ortograficzne. Może mieć trudności opanowaniem płynnego czytania, czasem nie rozumie czytanego tekstu. Ma trudności z rozpoznaniem kierunków, stron ciała i przestrzeni. Może pracować wolniej, łatwiej się rozpraszać.

Jak często występuje dysleksja?

W każdej klasie jest ok. 10-20% dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu o umiarkowanym nasileniu. 4% ma poważne trudności w tym zakresie.

Jak rozpoznać dysleksję?

Symptomy dysleksji są zróżnicowane. W szkole na początku nauki staramy się rozpoznać ryzyko dysleksji. Proponujemy dodatkowe zajęcia doskonalące rozwój ruchowy dziecka oraz reedukację. Ostatecznie dysleksję rozpoznają psychologowie, wykonujący odpowiednie badania i testy, najczęściej na początku IV klasy.

Na czym polega praca z dzieckiem dyslektycznym?

Z dziećmi dyslektycznymi powinni pracować rodzice, nauczyciele, a samo dziecko musi włożyć wiele wysiłku w naukę radzenia sobie z trudnościami. W szkole organizowane są specjalne zajęcia nazywane reedukacją lub zajęciami korekcyjno-kompensacyjnymi. Pomocą dzieciom służą różne specjalistyczne programy edukacyjne i terapeutyczne, ćwiczenia, treningi czytania, treningi ortograficzne. Często pracujemy nad poprawą koncentracji uwagi, sprawnością postrzegania wzrokowego i słuchowego, doskonalimy sprawność ręki. Często pomoc dziecku z dysleksją powinna trwać przez cały okres nauki szkolnej. Na początku dziecko musi pracować za zajęciami reedukacyjnymi. Później może pracować w domu pod kierunkiem rodzica współpracującego z reedukatorem lub nauczycielem.

Na czym polega pomoc nauczyciela w czasie codziennych lekcji?

Pomoc nauczyciela jest zawsze dostosowana do indywidualnych potrzeb dziecka. Bardzo pomocna jest opinia i zalecenie poradni. Nauczyciel może z uczniami zawrzeć kontrakt np.: „Ty będziesz pracował nad swoim problemem, a ja będę brał pod uwagę Twoją pracę. Możesz korzystać ze słownika ortograficznego podczas klasówki. Możesz korzystać z konspektów

podczas wypowiedzi ustnej, by się nie gubić podczas odpowiedzi. Prowadź zeszyt pomocniczy do lektur – opisz w nim postaci, akcję i korzystaj z tego podczas odpowiedzi ustnych i klasówek. Zaliczaj sprawdziany pisemne ustnie w terminie do 2 tygodni od sprawdzianu...”

Takie rozwiązania mogą pomóc dyslektykowi w nauce szkolnej. Nauczyciel może też zlecić uczniowi okresowe ćwiczenia, które poprawią jakość jego zapisu, pomogą nauczyć się partii ortogramów.

Głównym zadaniem nauczyciela jest dostosowanie wymagań oraz pomoc uczniowi w przezwyciężaniu jego trudności, nie zaś zwolnienie dziecka z pracy. Nauczyciele powinni rozumieć i doceniać wysiłek i dodatkowe ćwiczenia, jakie wykonują uczniowie z dysleksją.

Co to znaczy dostosowanie wymagań?

W przeciwieństwie do obniżenia wymagań jest to zastosowanie takich kryteriów egzekwowania wiedzy i umiejętności, które uwzględniają możliwości i ograniczenia, a więc dysfunkcje oraz mocne strony rozwoju i funkcjonowania ucznia.

Czy z dysleksji się wyrasta?

Nie, z dysleksją się rodzimy i gdy dorastamy, jesteśmy dorosłym dyslektykiem. Dorośli dyslektycy często są bardzo wrażliwi, nie mają podzielnej uwagi, nie interesują się czytaniem literatury, mają niechęć do długich tekstów, grubych książek. Mogą mieć problemy ze zrobieniem prawa jazdy, nie mogą nauczyć się obcego języka. Często w sytuacji stresowej nie potrafią odtworzyć wiedzy, mają tzw. „czarne plamy”. Mogą mylić prawą-lewą stronę. Mają słaby zmysł przestrzenny, trudności z posługiwaniem się mapą, mogą mylić godziny, daty. Robią błędy ortograficzne. Mogą mieć trudności z posługiwaniem się instrukcją obsługi urządzeń – nie rozumieją jej. Mogą mieć trudności z rozumieniem pism urzędowych.

O co powinni zadbać rodzice dyslektyka?

Przede wszystkim do zadań rodziców należy:

- wspieranie i zrozumienie jego trudności,
- zadbanie o pomoc specjalistyczną (zaprowadzenie dziecka na zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, współpraca z terapeutą),
- zdiagnozowanie problemu dziecka w Poradni,
- współpraca z nauczycielami - pomoc dziecku w organizowaniu pracy

